

AARTEEN ÄÄRELLÄ

Pomarkun Valkjärvi on yhä yksi Länsi-Suomen puhtaimmista järvistä.

SINILINJA PEKKA JÄRVELÄ

TUHANSIEN JÄRVIEN maan vesistöt ovat puhtausluokituksestaan hyvin eritasoisia. Karvianjoen vesistöalueen alaosaan kuuluva Valkjärvi on vilkkaasta vapaa-ajanastuksesta huolimatta edelleen vedenlaadultaan valtakunnan parhaimmista.

ENSIMMÄISET KESÄMÖKIT osittain Siikaisten puolelle ulottuvan Valkjärven rannalle rakennettiin jo 1940-luvulla. Tuolloin keskisyvydeltään vain noin kolmimetrisen järvi oli erinomaisessa kunnossa ja sen vettä käytettiin pitkään talousvetenäkin.

NYKYISIN LOMA-ASUNTOJA puolen tunnin ajomatkan päässä Porista sijaitsevan järven rannoilla on noin 200. Valkjärven puhtaus on perustunut pitkälti järven lukuisiin lähteisiin. Asutuksen myötä vedenlaatuakin on asteittain hieman heikentynyt. Silti Valkjärvi on tänäänkin puhtaampi kuin useimmat muut.

– Tuntuu hienolta viettää aikaa näin upean vesistön äärellä. Kirkkaan veden lipatellessa ja laulujoutsenten kaartaessa yli järven tuntee itsensä jotenkin etuoikeutetuksi, Ei-

ja Pöysti ja Eero Ingström kertovat.

77 Tuntuu hienolta viettää aikaa näin upean vesistön äärellä.

TIIVIISTI MÖKKIELÄMÄÄ Valkjärven maisemissa viettävästä pariskunnasta tuli kesä-pomarkkulaisia vuonna 1983. Pöystin vanhemmat hankkivat huvilan lähinnä hyvien kulkuyhteyksien ja lyhyen etäisyyden vuoksi.

– Vanhempani kyllästivät Kustavin saarella sijainneen kesäviikkopaidan vaikeakulkaisuuteen. Varmasti Valkjärven hyvällä maineella ja kirkasvetisyydelläkin oli kuitenkin jokin osuus paikan valintaan.

VIKSIEN VARRELLA varsinkin lisääntyneen vapaa-ajanastuksen aiheuttama kuormitus kohdistui suoraan vesistöön. Näin ravinteet pääsivät rehevöittämään kallisarvoisia ranta-alueita. Vähitellen mökkiläiset havahtuivat tilanteeseen. 80-luvun puolivälissä vahvistettu moottoriveneiden käyttörajoitus oli kokenutstoimenpiteiden al-

kusoittoa. Jo vuosia sitten järven rannoilta katosivat mattolaituritkin. 2000-luvulla tullessa Valkjärveen on kohdistettu muun muassa vedenlaadun tarkkailua, hoitokalastuksen tehostamista ja saostusaltaiden rakentamista.

– Testitulostenkin mukaan mökkiläisten asenteet ovat onneksi jo takavuosia paremmalla tolalla. Vaikka valkjarveläisillä riittää vastuuta omasta ainutkertaisesta ympäristöstään, muutamaa toimenpidettä ei voi ymmärtää. Eri-

tyisesti täydellisesti vedet sekoittavaa ruoppausta ja ranta-alueiden kaivamista on vaikea hyväksyä, Pöysti ja Ingström painottavat.

RUNSAASTA ASUSTUKSESTA huolimatta Valkjärven yleisilme on tänäänkin rauhallinen. Kalastuksen ja ravustuksen kannalta järven pH-arvo on erinomainen.

– Järven rapukannan ovat kuitenkin tuhonneet rutot. Valitettavasti ihmisellä on todennäköisesti siinäkin sormensa pelissä.

Valkjärvi

- Pohjois-Satakunnassa Pomarkun ja Siikaisten rajamailla.
- Järvi kuuluu Karvianjoen vesistöalueen alaosaan Valkkiojan valuma-alueeseen.

- Valkjärven pinta-ala on 335 hehtaaria, keskisyvyys 2,9 metriä
- Mannerrantaviivaa 17,5 kilometriä ja kokonaisrantaviivaa 26 kilometriä, vesipinnan korkeuden vaihteluväli +51,30–+51,90.
- Järven pintaa on laskettu tiittävästi kahdesti; 1860-luvulla ja 1900-luvun alussa.
- Valuma-alueeltaan pieni ja veden virtaama-aika pitkä, noin 2,5–3,5 vuotta

